

Szabó T. Anna

SÖTÉT

Oláh Dávid emlékére

1

Közel az est és szól a dzsessz,
a fény, a fények képe ez,
a tarka pára permetez,
suhan az út és szól a dzsessz,
az esti pesti dzsessz

fényáradat a körúton,
dübög a dob a szaxofon,
a színmaszat az ablakon,
a feldübörgő forgalom

motor dorombol jó meleg,
pereg a prizmás permeteg,
és künn színes kísértetek,
ernyők suhannak emberek

a mindenszentek közeleg

Ásít a boltok barlangtorka tömeg hullámszik boltról boltra
a füstölők a drága kelmék gyémánt és bővli és mi kell még

A mandarin de illatos veszek egy zacskó gesztenyét
a héj recseg tiporj taposs a pénz a pénz ma lesz elég

Közel az est és szól a dzsessz
a város lüktetése
ez

van itt minden halomban áll
ezüstkanál kristálypohár
ágynemű arany italok
a fényes rengeteg ragyog
girlandok minden kirakatban
tüzel az üzlet mint a katlan

ilyen a város lüktetése
a dzsessz a dzsessz a dzsesszenére

November aztán ünnepek na mit vegyek a dob pereg
 vadászat
 rajta emberek
 pereg a prizma szól a dzsessz,
 a nagykörút forogni kezd
 ilyen az esti pesti dzsessz

egyszerre mozgunk izgatottan
 együtt vagyunk az izgalomban
 a szív a dob mint bomba robban
 forró a dzsessz a lüktető
 a szélvédőkön az eső

a mindenszentek közeleg
 halotti méccsest vegyenek

ha villamosban buszban ülsz
 ha boltról boltra penderülsz
 érzed a lük a lüktetést
 a dob a pénz a fények és

Közel az est és szól a dzsessz,
 a fény, a fények népe ez,
 de nem a tények képe ez,
 merő illúzió

suhan velünk a gépkocsi
 a párás füledt szép kocsi
 a szürkületben szól a dzsessz
 az autórádió

2

Most átgördülünk a Dunán
 szünet
 ismét zene
 a komor Szent Gellért-szobor
 akárha intene

araszolgat a kocsisor
 sötétedik
 orgona szól

óriásplakáton a reklám
 bár ablakán pucér kerek lány

és egyre szélesebb az út
sötétbe vész sötétbe fut
orgona bűg eső dobol
araszolgat a kocsisor
kihunyt a tűz
a dob sehol
az ablaktörő maszatol
orgona szól

kattog az index: autópálya
közel a forgalom dagálya
künn lámpasorok fénylenek
orgonabűgás mély meleg

az eső egyre hevesebb

áznak párhuzamos sorokban a kamionok elhagyottan
tükröződik a forgalom a nagy fekete ablakokban
motorháztetőik fénylenek

nézz körül látsz-e valakit élőt nem látni csak kocsit
homályos üveg

az eső egyre hidegebb

fémbordás hipermarketek
bent fény zsvajgás és meleg
az áruk közti kanyonokban
a tömeg araszolva moccan
vegyek ne vegyek

az eső hangtalan pereg
halottak napja közeleg

a fényes fémtetők alól
orgona szól
verdes a hang visszhangosan
a felezővonal suhan

Aztán a fények elmaradnak
már sötéttel párás az ablak
beállt az este mint a jég
és a hideg üveg mögött
pár avarmáglya füstölög
borzongatóan hömpölyög
a talaj menti köd

sötét

és elhallgat az orgona
és surrog a kerék

szünet

3

Mi ez?

Allegro ne ne ne ne
ez a haláltánc üteme
vad patakopogás
gépfegyverropogás
beleszakad a zongora
vibrál a nyárfák csontsora
reflektorvillogás

szélvédőn vad eső kopog
az ablaktörlő nyikorog
semmit sem látni már
nincs tér se táj

sötét tükörben holtfehéren
ülünk a felcsapó zenében
csontok a fémben

hallod a csörgő ütemet
halottak napja közeleg
kapj lóra zongorára kapj
vonóra

százhusz per óra

ahogy a nagy kamionok
irdatlan kereke forog
szélvédőn vad eső kopog
dübörögnek a szólamok
a zárt tér prizmásan forog
zeneszóra

százhusz per óra

a vakító reflektorokban
minden esőcsepp árnya ott van
ülésen arcon felemelt kézen
tisztá kontúrú fekete-fehéren
verdes a szív dobol dobog

künn a jeges vizes sötétben
most pallossal kezükben járnak
a kerubok

a szélvédőre szárnyuk nyomán
víz csap fel lecsorog
kezükben reflektor vakít
forog suhog

ne tedd ne tedd ne tedd
sötét hideg

száguldasz kénköves pokolban
semmit se látni már
zörög a fémphár
halottak napja allegróban
kockáznak életeddel

patakopogás
gépfegyverropogás
elő megint a dzsesszel

ha a kocka kipenderül
ha téged választ mind közül
tudod hogy nem vagy egyedül
az Istené az ember

ne ne ne ne ne
ne vedd el

orgona zongora szünet
elő megint a dzsesszel

sötét sötét
az égiek
kockáznak életeddel

Horváth Elemér

EGY VELENCEI KURTIZÁN EMLÉKÉRE

(**veronica franco**)

ebben a csendes amerikai
kisvárosban van egy tintoretto
amit ő is látott fiatalon
egy levelében meg is köszönte
a mesternek hogy bár ő méltatlan
ekkora tisztességre lelkéért
majd imádkozni fog lényegében
nem csinált mást mint bármely sarki lány
pesten firenzében vagy newyorkban
gyönyört adott s nem is akármilyet
de nem volt petrarcai ideál
verseiben reklámozta magát
mint mindnyájan akik költők vagyunk
a szülőfalunkban halhatatlanok

DAPHNE

az istenekről sokat nem tudok
s érzékenységem modernül kopott
hadd fejezzem ki tiszteletemet
azért hogy léteznek egyáltalán

az ilyen nihilista időkben
semmiképp sem mindennapi dolog
hogy egy lány borostyánba menekül
az elszabadult hormonok elől

hadd élvezzem a váratlan csodát
ahogy kirügyeznek az ujjai
ezen a meztelen vándorúton

egy sereg monoteizmus után
frissítő hogy az isten egyszerű
hogy a kézzelfogható létezik

ASSZONY A KAROSSZÉKBEN

lehet hogy ma is olvas verseket
(gyerekkori szokás amit nehéz
levetkőzni) és a semmibe néz
a pont után nem biztos de lehet

a költőt az sem hozza közelebb
hogy ismerték egymást fiatalon
newyorkba ment egy nyomasztó napon
csak történelmi az emlékezet

időközben ő megöregedett
bármily asszonyian kendőzi el
a fagyasztó banális tényeket

elsimítja térdén a takarót
s ahogyan szembenéz a semmivel
egy buddhistának kézzelfoghatóbb

Bikácsy Gergely

RÓMA, NYÍLT VÁROS

Rossellini klasszikussá vált neorealista filmjének címe – melyet most a városról szóló fejezeteim fölé kölcsönzök – nálunk több nemzedéknek Párizssal, Londonnal együtt nagyon is *zárt város* lett. Egy régi, egyetemistaidőmbeli háromnapos rövid átutazástól eltekintve én is nagyon későn jutottam el Rómába. Amire ilyen sokat kell várni, abba már jó előre beleszeretünk. A találkozás aztán vagy csalódás, vagy beteljesülés. Fellini is, Pasolini is csak felnőtt-korukban érkeztek oda vidékről, kisváro-

sukból. Rómára igazán csak az tud rábámulni, aki nem ott született. Hogy miért születhetünk ott újjá, azt Goethe és Byron meg Stendhal óta minden északról jött bámulótól – Kovács 22 Jánostól is meg lehetne kérdezni. Én Szerb Antaltól kérdeztem volna meg, de olvasása után semmi szükség nem volt már a kérdésemre: elindultam.

Párizssal ellentétben magyar írók kevés önálló könyvet szenteltek Rómának. Nincs RÓMAI REGÉNY, nincs RÓMAI ESŐ, nincs